

Joachim Fridrikh

Amanda i detektivi

Ilustracije: Eda Skibe

Prevela s nemačkog:
Ema Piroška Matić

monoimanjana

Za Žanin

Inspektoru Šimanskom samo na časak je popustila pažnja. Otmičar lepe dame je taj trenutak iskoristio da se Šimiju prišunja s leđa, da ga zvekne batinom po glavi i onesvesti ga. Potom je uskočio u kola i, uz škripu guma, udaljio se velikom brzinom.

Gangster, međutim, nije imao pojma da Šimanski spada među malo žešće profesionalce. Inspektorovo lice se izobličilo od bola, a krv mu je curila u okovratnik tamne jakne, ali on je ipak prikupio svu svoju snagu i pridigao se na noge. Znao je da mu je ostalo još samo malo vremena da spase život lepe žene. Držali su je zatvorenu u jednoj obližnjoj ruševnoj zgradi, usred puste industrijske četvrti. Vezanih ruku i nogu, sedela je na stolici pod kojom je otkucavala tempirana bomba.

Šimanski se, nesigurno hodajući, uputio prema toj zgradi. Znoj i krv su mu mutili vid, ali on je napredovao, korak po korak, nastojeći da se održi na nogama. Samo još nekoliko metara, i – gotovo! Hoće li biti dovoljno vremena? Hoće li Šimanski uspeti da oslobodi lepu ženu pre nego što bomba eksplodira? A onda se kroz lavirinte stare industrijske četvrti prolomio vrisak:

– Tata, ohladiće ti se čaj od kamilice!

Već sam neko vreme stajala uz vrata dnevne sobe i posmatrala oca u njegovoj omiljenoj zanimaciji. Uvek se pitam kako neko može tako rano ujutro da gleda video-film o istragama „na licu mesta“ inspektora Šimanskog, ali tata baš obožava tog tipa. Ne znam ni sama koliko je puta odgledao sve te epizode. Verovatno ih je već znao napamet, a možda misli da iz takvih serija može nešto i da nauči. Ipak, i pored toga što je i sam inspektor – a mi se prezivamo Kaminski – on, po svoj prilici, nikada neće postići ono što postiže njegov veliki uzor.

Uzdahnuvši, tata je ustao iz fotelje, pritisnuo crveni taster na daljincu i u istom trenutku krvlju obliveni Šimi i lepa žena s tempiranom bombom ispod stolice nestadoše sa ekrana.

Okrenuo se prema meni.

– Zar je već toliko sati, dušo?

Odmahnula sam glavom.

– Imamo još vremena, ali bih volela da zajedno doručujemo. Ne juri mi se već prvog školskog dana na autobus sa sendvičem u ruci.

Tata se lupi dlanom po čelu.

– Prvi školski dan! Raspust je, znači, prošao!

– O, tata... Ako tako nastaviš, zaboravićeš i kako se zoveš. Ili ćeš jednom poći na posao u donjem rublju!

Tata me poljubi u obraz.

– Zato imam tebe, dušo. Da vodiš brigu o svom trapavom ocu.

Nasula sam mu čaj od kamilice u šolju.

– Vrlo rado, tata, ali raspust je prošao, a ja moram da idem u školu. Ako uskoro ne zaposlimo kućnu pomoćnicu, ješćemo samo konzerviranu hranu, a u kredencu nećemo više imati ni jedan jedini čist sud.

Tata je pogledao prema kuhinji. U njoj situacija nije bila nimalo bolja nego u drugim prostorijama. Ja sam činila sve što je bilo u mojoj moći da kuću održavam koliko-toliko uredno, ali mi to nije najbolje polazilo za rukom.

– Ni ja nisam mislio da će to s kućnom pomoćnicom ići tako teško – rekao je tata mešajući svoje omiljene pahuljice. – Dali smo već tri oglasa, ali se ni na jedan nije javila prava osoba.

– Meni su se neke dopale, ali su bile preskupe – rekla sam.

– Možda nisu bile skupe, nego nisu htele da rade po ceo dan – dopunio me je tata.

– Ili su, jednostavno, bile obične glupače – dodala sam.

– Danas ću pitati kolege – kazao je tata posle izvesnog vremena. – Možda neki od njih zna ženu koja bi nam odgovarala.

– Jesi li se u međuvremenu navikao na novu sredinu? – interesovalo me je.

Tata je pustio da mu kašika upadne u pahuljice i, s izrazom osećanja krivice, pogledao me svojim pitomim očima. Nisam imala nameru da ga nerviram, ali sam se plašila da ćemo uskoro morati opet da se selimo.

U stvari, meni se ovde prilično dopalo, uprkos tome što još nisam upoznala nikoga od svojih vršnjaka. Ali, na to sam već bila navikla. Koliko se sećam, selili smo se već tri puta. Razlog je uvek bio isti: tatu su premeštali u neki drugi grad. Ranije sam verovala da je to sastavni deo života jednog policajca, ali posle sam shvatila da sve ipak zavisi od njega samog. Doduše, zvanično nikada nije bilo navedeno neko posebno obrazloženje, ali sam

po primedbama njegovih kolega, a i po tatinim pričama, zaključila da on i nije bio naročito dobar u poslu koji je obavljao. To je bio razlog što su ga s vremena na vreme raspoređivali negde drugde.

– Ovog puta i nije tako loše – odgovorio je, tačno znajući zašto sam zabrinuta. – Da nema onog Pauera...

– Je li inspektor Pauer tvoj pretpostavljeni?

– Nije. On mi je kolega, u istom smo rangu. Moj šef je kriminalistički inspektor Bajnlajn.

– Onda taj Pauer i nema prava da ti išta prigovara!
– uzviknula sam.

Tata je zavrteo glavom i tiho uzdahnuo.

– To je doduše tačno, ali on mi stalno daje do znanja da ne vredim mnogo.

– A ona žena smešnog imena o kojoj si mi nekoliko puta pričao?

– Misliš na Lili Lasal? Ona je fina. Poznajem je još sa svog prethodnog radnog mesta. Kraće vreme radili smo zajedno. Ona je tada upravo došla s policijske akademije. Međutim, ne može mnogo da mi pomogne. Ona je samo pomoćnica inspektora u kriminalističkom odeljenju.

– Mislim da bismo morali da krenemo – rekla sam pakujući na brzinu užinu koju ću poneti u školu. – Možeš li me odvesti do školskog autobusa?

– Šta si to pakovala? – upitao me je tata umesto da mi odgovori.

Nervirala sam se što školsku torbu nisam spakovala dok je on gledao svog Šimanskog.

– Gumene bombone, šta bih drugo!

– Rikarda! Koliko još puta treba da ti kažem da za užinu moraš poneti nešto ozbiljnije!

– A ja sam ti već toliko puta rekla da su mi, kad sam nervozna, potrebne samo gumene bombone! A sada sam i te kako nervozna. Hajde, reci, možeš li da me voziš do autobusa ili ne možeš?!

– Vozim te do škole – uzdahnuo je.

– Nema potrebe. Radije ću se voziti školskim autobusom. Tako ću imati prilike da bolje osmotrim svet iz moje škole.

Tata me pogleda smeškajući se.

– Svet ili momke? – upitao je.

Nisam mu odgovorila, nego sam potražila jaknu i obukla je, a stavila sam i kačket na glavu.

Tata me pogleda i razvuče usta.

– Moraš li uvek da stavljaš na glavu tu smešnu kapu, Rikarda?

– Kao prvo, ovo nije smešna kapa, nego se to zove *kačket*, tata. Bejzbol kačket, tačnije.

– Da, moguće je – odvratio je otegnuto – ali ti uopšte ne igraš bejzbol. A i ta boja!

– Šta ti je? Boja se odlično slaže s mojom kosom!

– Ali, kapa je drečavocrvena!

– Tačno. Isto kao i moja kosa.

– Koja se gotovo i ne vidi. Kao da je nemaš, toliko si je ošišala.

– Meni je to super – rekla sam kratko.

Tata se predao. – Pa, neka bude, ako ti tako misliš...

Do pre dve godine sam, kao i svi ostali, pratila trendove. Kad su se nosile uzane pantalone, moje su bile najuže, kad su se nosile široke, nosila sam takve da bi tri mene stalo u njih. Što se tiče firmiranih dukseva, jakni ili cipela, bila sam među prvima u školi koja ih je imala.

Međutim, primetila sam da mi to ništa ne pomaže: moja riđa kosa, dva do tri miliona pega na licu i činjenica da sam niska kao patuljak i tanka kao grančica bi uništili sve što je bilo pozitivno u mom izgledu.

Kad sam to skapirala, počela sam da nosim samo krpice koje bi mi se svidеле. I, kao za pakost, to su obavezno bile krpice koje nisu bile *in*. Njih sam menjala, ali moj crveni kačket i, pre svega, omiljenu kožnu jaknu koje sam se za dvadeset maraka domogla u jednoj radnji polovne odeće nosila sam stalno. Kad si nizak i mršav, vatrenocrvene kose i redovno imaš imidž koji je totalno *aut*, ne grabe se o tebe i nikome nisi interesantan. Nisam se nadala da će to u novoj školi biti drugačije.

Kad sam stigla u školu, još malo sam se šetkala po školskom dvorištu. Pre raspusta sam jednom prilikom već bila ovde s tatom; tada me je upisao u tu školu. Doduše, ljude iz mog novog razreda još nisam bila upoznala, ali sam tada tačno videla u koju ću učionicu morati da se smestim. Nisam bila raspoložena da polovinu prepodneva prvog školskog dana provedem trčkarajući okolo ne bih li našla svoju učionicu, kao što mi se to dogodilo u prethodnoj školi.

Postepeno sam sticala rutinu u pogledu nove škole. Pa ipak, već sam bila potamanila polovinu gumenih bombona u obliku meca kad se autobus zaustavio na poslednjoj stanici.

U školskom dvorištu, učenici su stajali u grupicama i pričali o doživljajima s raspusta. Imala bih i ja nekoliko uzbudljivih priloga; na primer, koliko novina je potrebno da bi se od lomljave spasao jedan servis za kafu.

Kad je zazvonilo za prvi čas, bujica učenika je krenula ka svojim učionicama – jedna polovina frustriranih, a

druga u radosnom iščekivanju da saznaju šta donosi nova školska godina. Ne gledajući ni levo ni desno, priključila sam im se. U istom trenutku sam po čitavom telu osetila njihove poglede.

Zastala sam ispred učionice i čekala. Zagledala sam svakog ko je prošao kroz vrata iza kojih ću morati da provedem veći deo naredne godine. Zaključila sam da se ovi ljudi ne razlikuju mnogo od onih iz moje stare škole. Nekako su mi se činili isti. Razlog za to su, možda, bile krpice koje su imali na sebi.

Samo se jedna devojčica razlikovala od ostalih. Bila je ogromna, bar u poređenju sa mnom. Učinilo mi se kao da je dvaput viša od mene i dvaput šira. Ipak, najupadljivije na njoj bilo je ono što je imala na sebi: suknja na cvetiće do kolena, dokolenice, bela bluza. Dopala mi se na prvi pogled.

Što se mene tiče, reakcije mojih novih drugarica i drugova bile su različite. Jedni uopšte nisu obraćali pažnju na mene, drugi su me samo radoznalo gledali, a, naravno, bilo je i onih koji su verovali da odmah mogu zbijati šale na moj račun.

– Zdravo, klovnu! – doviknuo mi je jedan tip krivih zuba i ušiju poput jedara.

– Zdravo, klempavi! – uzvratila sam mu istom merom.

Kad je bujica koja je tekla u učiniocu malo usporila, ušla sam i ja. Kao što sam se i nadala, jedna klupa je bila prazna, ali, nažalost, tek u poslednjem redu. Nije bilo glave koja se nije okrenula za mnom dok sam prilazila svom budućem mestu. Nekako sam uspela da stignem do njega, ali pogledi su ostali zakovani na meni.

– Zdravo – rekla sam pokušavajući da se nasmešim.
– Ja sam ta nova.

Kao po komandi, svi su se okrenuli na drugu stranu, došaptavajući se i cerekajući. Blesava rulja!

Gledala me je jedino još devojčica u suknji na cvetiće. Sedela je nekoliko redova ispred. Posmatrala me je, ali barem ne s onom mešavinom radoznalosti i podsmeha kao što su to činili ostali. Jednostavno, gledala me je zainteresovano.

Dolazak našeg razrednog odvratio je pažnju ostalih učenika s mene, ali samo na trenutak. Razredni se zvao Lajmer.

– Ah, tu je i nova! – uzviknuo je radosno kad me je ugledao, što je učenicima bio povod da se smeju i njemu i meni. Razredni je taj smeh čiji mu povod uopšte nije bio jasan ugušio ljutitim odmahivanjem glavom, a onda me je zamolio da dođem do njega.

Samo mi je to falilo! Ja zaista ničega nisam mogla da budem pošteđena. Moj hod prema razrednom opet je bio praćen okretanjem glava.

– Ovo je Rikarda Kaminski – predstavio me je nastavnik. – Ona je od danas u našem razredu. Nadam se da ćete je prihvatiti onako kako ja to od vas očekujem.

– Zdravo – rekla sam još jednom, a pri tom sam se pitala šta li naš razredni sanja kad spava.

Svi su poslušno zaklimali glavama, pozdravljajući me. Neki su čak procedili i po jedno „zdravo“. Jedino se devojčica u suknji na cvetiće nije pomerila. Opet me je samo zainteresovano gledala. Pitala sam se o čemu misli u tom trenutku.

– Rikarda i njen tata su se doselili u naš grad – dodao je nastavnik Lajmer. – A on ima veoma interesantno zanimanje. Hajde, pogađajte!

O, n-e-e-e! Još i to!

– Fabrikant šibica! – odmah je doviknuo Klempavi. Izgleda da je on bio glavni razredni klovn, jer se opet ceo razred zasmejao, osim devojčice u suknji na cvetiće. Ali, nastavnik Lajmer je opet ljutito odmahnuo glavom. Nije odavao utisak čoveka koji ima smisla za humor, jer je primedba, uzimajući u obzir moju kosu, bila u izvesnom smislu i duhovita.

– Ne! Gospodin Kaminski je inspektor – ponosno je Lajmer ispravio Klempavog, kao da je ta činjenica njegova zasluga. – Pravi kriminalistički inspektor! Šta kažete na to?

– Rekoste, inspektor Kaminski? – uzviknuo je Klempavi. – Je li on u nekom srodstvu sa inspektorom Šimanskim?

Ni ova šala nije bila naročito duhovita. Tata i ja smo je čuli bar stotinu puta.

– Huberte Vakeru! – opomenuo ga je ljutito nastavnik. – Kad ćeš jednom već naučiti da usta otvaraš samo kada te neko nešto pita?!

Znači, Klempavi se zvao Hubert Vaker¹. S obzirom na njegovo prezime, ne priliči mu da se šegači na račun drugih.

Hvala bogu, i to je prošlo. Mogla sam da se vratim na svoje mesto, mada ponovo praćena okretanjem glava.

Preostale časove i odmore preživela sam bez većih trauma. Niko mi nije prilazio, što mi je godilo. Ipak, nije mi promaklo da su se neki došaptavali iza mojih leđa i ismevali me. Uostalom, zašto bi u ovoj školi bilo drugačije nego u onoj koju sam prethodno pohađala?

Nekoliko puta je malo nedostajalo da priđem devojčici u suknji na cvetiće, ali svaki put bih se predomislila,

¹ *Wacker* (nem.) – hrabar, pošten. (Prim. prev.)

ne usuđujući se da to učinim. Njeno ime još nisam bila saznala. Primitila sam da je i ona na odmorima uglavnom sama i da se nijednom nije javila na časovima, baš kao ni ja.

Posle petog časa moj prvi dan u novoj školi je najzad prošao. Nije bio lošiji nego što sam zamišljala, ali nije bio ni bolji. Krenula sam bez žurbe, želeći još samo da na miru stignem kući, ali, na moju žalost, Hubert Klempavi je imao nešto protiv toga.

S još dvojicom tipova iz mog razreda sačekao me je kod školske kapije. Nastojala sam da prođem ne obraćajući pažnju na njih.

– Hej, kepecu! – doviknuo mi je Hubert. – Ne znamo kako da te zovemo. Klovn? Crvenoglava? Pajac? Kako bi ti volela?

Zastala sam i okrenula se prema njima. – Kako bi bilo da me zovete Rikarda? Tako se, naime, zovem. A kako ja tebi da se obraćam? Hubi? Klempavi? Krivozubi? Kako bi ti voleo?

Hubi-Klempavi-Krivozubi nije imao mnogo smisla za šalu. U stvari, sebi je dozvoljavao da se grubo šali na tuđ račun, ali nije podnosio da to isto neko čini njemu. Preteći je krenuo prema meni. Kad mi se primakao, zastao je i uneo mi se u lice.

– Slušaj me dobro, ti hodajući metru i žilet! Ako ovde hoćeš da živiš bez nevolja, biće bolje da skратиš jezik!

– A ako ti još koji put budeš hteo ovoliko da mi se približiš, biće bolje da najpre opereš zube! Smrdi ti iz usta!

Hubert se zbunjeno okrenuo prema svojim kompanjonima. Oni su se tresli od smeha, držeći se za stomake.

